

[Undervisningsministeren.]
 kunde nøjes med et enkelt Fag eller om- trent et enkelt Fag, medens nu hver Lærer ved Seminarierne har et stort Antal Fag, og dette er uheldigt, siger det ærede Medlem, da de saa ikke kan staa paa den Videnskabens Højde, de skal staa paa for at kunne give en tilfredsstillende Undervisning. Jeg maa sige, jeg er ikke enig med det ærede Medlem deri. For det første er det en Overdrivelse med dette meget store Antal Fag. Man har 14 Fag i alt at undervise i paa Seminarierne, og der er normalt 6 Lærere paa Statens Seminarier og paa de private Seminarier, der drives selvstændigt, foruden en Lærerinde til Haandarbejde og kvindelig Gymnastik — Haandarbejde er regnet med blandt de 14 Fag —, saa det bliver kun *et Par Fag*, hver skal have, og jeg mener ikke, det er nogen Ulykke. Jeg tror tværtimod, det er godt. Jeg er ikke bange for, at en Lærer ikke skal kunne overkomme at sætte sig saa godt ind i et Par hinanden ret nærliggende Fag, at han jo fuldt tilfredsstillende kan give den Undervisning deri, som der er Brug for paa et Seminarium. Jeg er snarere bange for en Fare i modsat Retning, at Lærerne skal blive alt for meget Fagmennesker og blive alt for rutinerede i det enkelte Fag. Hvis jeg ikke var saa bange for at sige noget, der kunde lyde paradoksalt, som jeg er, vilde jeg sige, at efter min Mening er det uheldigt, at en Lærer — jeg tænker her ganske særlig paa Seminarielærerne — underviser mere end 15 Aar i et Fag. Naar han har undervist 15 Aar i et Fag, bør han afgive det og have et nyt Fag at undervise i. Men dèr er jeg altsaa ikke enig med det ærede Medlem.

Flere Talere har været inde paa Spørgsmaalet om Indsendelsen af Regnskaber. Det er ogsaa af den Slags Ting, som kan drøftes i et Udvalg. Jeg vilde anse det for uheldigt, om man kom ind paa, at der skulde indsendes dokumenterede Regnskaber fra Seminarierne, og det er heller ikke noget, man ellers har stillet som Betingelse for, at der kunde ydes Tilskud til Skoleformer. Højskoler, Realskoler og Friskoler indsender ikke noget Regnskab.

Det ærede Medlem Hr. Vesterager var ikke saa tilfreds med, at Tilskuddet til Forstanderlønnen er sat til Halvdelen, medens det for de øvrige Lærere er sat til $\frac{2}{3}$; det var naturligt, mente det ærede Medlem, at man ogsaa for Forstanderlønnen satte $\frac{2}{3}$. Det indrømmer jeg. Men jeg kan sige, hvad Grunden er til, at der her kun er sat Halvdelen. Grunden er den, at man

maatte ofre paa forskellige Punkter, saaledes at man kom ned til det nuværende Tilskud; ellers havde det andet i alle Maader været det rimeligste.

Det ærede Medlem Hr. A. M. Hansen talte om, at det kunde være rigtigt at stille Fordringer til faglig Uddannelse af Lærere ved disse Skoler, saa man kunde sikre sig, at de stod lige med Statsseminariernes Lærere. Jeg maa fraraade at komme ind paa dette. Den faglige Uddannelse betyder efter min Mening i saare ringe Grad en Garanti for, at det er en virkelig dygtig Lærer, man har, og jeg er nærved at tro, at hvis man vilde gaa Seminariernes Lærerpersonele kyndigt igennem, vilde man ikke helt sikkert komme til det Resultat, at de Lærere, der har den videstgaaende faglige Uddannelse, er dem, der er de bedste og har betydet mest ved Seminariernes Virksomhed.

Jeg er enig med dem, der har udtalt, at saadan et betydeligt Tilskud til Seminarierne — som stadig ikke er betydeligere end det, der har været givet hele Tiden — ikke gerne skulde føre til Berigelse af de nuværende Besiddere af Seminarier, saaledes at dette Tilskud fra Staten kunde kapitaliseres og indgaa i Salgssummen ved Afgivelsen af Seminarieret til en anden. Jeg vil være meget villig til at forhandle med Udvalget om den Sag. Kan man finde en rimelig Form — og jeg er tilbøjelig til at tro, at det kan man —, hvorunder man kunde sikre sig mod en saadan Fare, er jeg villig til at gaa med dertil. Jeg ønsker absolut ikke, at det skal føre til Berigelse for de nuværende Forstandere, ved at dette Tilskud kapitaliseres. Jeg tror paa den anden Side, at der er overmaade ringe Fare derfor. Jeg er tilbøjelig til at tro, at kan de nuværende Besiddere af Seminarier komme af med dem til det, de har kostet dem, vil de være særdeles henrykte. Jeg tror ikke, det vil lykkes ret mange af dem at komme saa godt af med dem. Men jeg forstaaer godt den Tanke, at man bør være betrygget i den Henseende, og jeg er altsaa meget villig til at gaa ind paa en passende Form for en saadan Sikring af, at dette Tilskud ikke kapitaliseres og bliver til Berigelse for den nuværende Besidder.

Chr. Søgaard: Det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen var forbavset — han var forbavset flere Gange — over, at jeg havde anstillet Sammenligning mellem Privatseminariernes og Statsseminariernes Virksomhed. Jeg synes dog, det er saare naturligt at se paa disse to Seminarierfor-